

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukiem garmon) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA. Sprawy krajowe.

Lwów, 10. sierpnia. Dyrekeya tutejszego zakładu głuchoniemych poczytuje sobie za obowiązek podać do powszechnej wiadomości, że w poniedziałek dnia 14. sierpnia r. b. o godzinie 10. zrana odbędzie się drugi półroczny popis publiczny młodzieży głuchoniemej w własnym budynku tegoż zakładu na przedmieściu Łyczakowskiem.

Wiedeń, 8. sierpnia. Na wniesione zapytanie oświadczyło c. k. ministryum finansów, że ciężący na jakiej osobie obowiązek płacenia podatków w ogóle, a w szczególności podatku dochodowego według klasy III., w której uwzględnia się tylko stan dochodów d. 31. października poprzedzającego roku podatkowego, a zaszła w ciągu roku zmiana nie wywiera żadnego wpływu na obowiązek podatkowy nie gaśnie wtenczas, jeżeli doczesna administracya całego majątku tej osoby przechodzi pod nazwiskiem na trzecią fizyczną lub moralną osobę.

Obok nieustającego w ten sposób obowiązku płacenia podatków, ciąży oraz obowiązek dopełniania formalności przepisanych ustawami o podatkach, do czego w szczególności należy także podawanie fasyi podatku dochodowego.

W przypadku śmierci osoby obowiązanej do płacenia podatków, która zostawia majątek, ma sukcesyjna masa objąć oprócz obowiązku podatków także obowiązek fasyonowania podatku dochodowego, o ile go już zmarły nie dopełnił.

Formalne dopełnienie tego zobowiązania, w razie jeżeli nie nastąpiła jeszcze deklaracya sukcesyi, należy do zastępcy masy; w razie zaś przeciwnym ma spadkobierca tak długo fasyonować w imieniu spadkodawcy, dopóki sądownym przyznaniem spadku nie stanie się jego właścicielem. (L. k. a.)

(Śmiertelność w niemieckich krajach koronnych.)

Wiedeń, 29. lipca. O śmiertelności w niemieckich krajach koronnych monarchyi austryackiej w roku 1851 przytaczamy z wspomnionego już kilkakrotnie 2go zeszytu 3go rocznika „Wiadomości z dziedziny statystyki“ następujące ciekawy data:

Liczba osób zmarłych w tym roku (1851) w wspomnianych krajach koronnych wynosiła 342.790 łącznie z miastem Tryestem. Podług płci rozkłada się ta liczba w następujący sposób: W Austrii niższej zmarło 17.983 osób płci męskiej a 16.953 żeńskiej; w Austrii wyższej 9321 m. a 9257 ż.; w Salzburgu 2061 m. a 1979 ż.; w Styryi 14.023 m. a 13.586 ż.; w Karyntyi 4124 m. a 4005 ż.; w Krainie 6641 m. a 6674 ż.; w Istrii (bez Tryestu) 6287 m. a 6223 ż.; w Tyrolu 11.593 m. a 11.215 ż.; w Czechach 65.318 m. a 64.448 ż.; w Morawii 28.180 m. a 27.407 ż.; w Szlązku 5981 m. a 6095 ż.

Podług przeglądu zawartego w wspomnianym zeszycie drugim była śmiertelność ta największa w miesiącu marcu, najmniejsza zaś w miesiącu lipcu.

Pomiędzy zmarłymi było 11 w wieku przeszło 100 lat, a mianowicie jeden mężczyzna liczył 125 lat, jedna kobieta 112, dwóch mężczyzn po 109, dwie kobiety po 107, jedna 103, jedna 102, jeden mężczyzna 101, a nakoniec 1 mężczyzna i 1 kobieta po 100 lat życia.

Podług rodzaju śmierci dzielią się zmarli w roku 1851 w następujący sposób: W Austrii niższej zmarło na różne słabości 34.470, gwałtowną zaś śmiercią 466 osób; w Austrii wyższej 18.348 i 230; w Salzburgu 3948 i 92; w Styryi 27.080 i 529; w Karyntyi 7954 i 175; w Krainie 13.120 i 195; w Istrii 12.350 i 160; w Tyrolu 22.323 i 485; w Czechach 128.423 i 1343; w Morawii 55.027 i 560 a w Szlązku 11.902 i 174 osób.

Szczegółowo podług rodzajów słabości wypadają następujące liczby: Na zarazy umarło 3309 osób; na cholere 9630; na ospę 1009; skutkiem ciężkiego porodu 5356; na słabości zwyczajne i miejscowe 315.632. Liczby zaś gwałtownych rodzajów śmierci podaje

następujący przegląd: Przez samobójstwo zginęło 544 osób; na wściekliznę 19; przez różne przypadki 3423; zamordowano 100 osób; zabito 105; stracono 4, a z nieznanych przyczyn zginęło 214 osób.

Nakoniec wykazuje osobny przegląd pomnożenia ludności w roku 1851 przez porównanie indywiduów zmarłych z urodzonymi w wspomnianych krajach koronnych w następujący sposób: W Austrii niższej wynosiło pomnożenie 5226 osób; w Austrii wyższej 2386; w Salzburgu 55; w Styryi 2373; w Karyntyi 1168; w Krainie 564; w Istrii 2625; w Tyrolu 4084; w Czechach 57.569; w Morawii 21.432; w Szlązku 6317, a w ogóle 103.799 osób. (L. k. a.)

Ameryka.

(Sprawy Brezylijskie.)

Dzienniki z Rio Janeiro zawierają rozprawy brezylijskiego parlamentu po 15. czerwca, w którym-to czasie naradzał się jeszcze senat nad mową od tronu z dnia 7. maja.

Ze sprawozdania, które minister spraw zewnętrznych przedłożył izbie, okazuje się, że Brezylia zostaje w przyjacielskich stosunkach ze wszystkimi państwami ościennymi, i że mające się wziąć pod obrady przedmioty, tyczą się kwestyi sprostowania granic i żeglugi, a które zupełnie są załatwione z trzema republikami Wenezuela, Nowa Granada i Eguador. Zawarte w tej mierze traktaty potrzebują jeszcze tylko sankcyi prawodawczego ciała w obudwu ostatnich państwach. Ponieważ konwencją zagodzona jest także kwestya o granicę z Uruguayem, więc w Ameryce południowej pozostają jeszcze tylko państwa Paraguay i Boliwia, z którymi się Brezylia o pociągnięciu granicy jeszcze porozumieć nie mogła; również z Francją rozpoczęte są względem granicy francuskiej Guyany negocjacye, nad którymi się preliminarja toczą w Paryżu. Uregulowanie jednak kwestyi o żegludze zawiera daleko większe trudności, nad którymi minister w sprawozdaniu obszernie się rozwodzi; toczące się negocjacye z państwem Peru względem wolnej żeglugi na rzęce Amazońskiej zdają się napotykać głównie tę trudność, że pewnemu brezylijskiemu towarzystwu jest nadany doczesny monopol żeglowania na tej rzęce parowcami. Tego monopolu nie można tak prędko odebrać, a niecierpliwi Amerykanie chcieliby go czemprędzej usunąć. Na wiadomość w Nowym Jorku, że w Eguador odkryto obfite pokłady złota, uzbrojono natychmiast ekspedycję paropływów i ogłoszono zamiar wdarcia się przemocą na rzekę Amazońską. Na przywitanie należyście ochotników amerykańskich uzbrojono mieszkańców w Para, zatoczono działa w fortecy Macuga i postawiono pięć parostatków u ujścia rzeki Amozońskiej. Wszystko gotowało się do walki, gdy narazie konsul Stanów Zjednoczonych oświadczył, że jego rząd nie pochwala takich ekspedycyi, i nieda swym krajowcom żadnej obrony, jeżeliby się przeciw ustawom Brezylji dopuścili przestępstwa; poczem zaniechano zapowiedzianej ekspedycyi. Minister spraw zewnętrznych nadmieniał następnie w swem sprawozdaniu, że od miesiąca grudnia 1852 nie wylądował ani jeden okręt z niewolnikami wzdłuż całego brezylijskiego wybrzeża, a przeto w Brezylji ustał zupełnie handel niewolnikami; jestto fakt, który czyni wielki zaszczyt nietylko rządowi i obu izbom, ale nawet świadczy o dobrym duchu ludności, która rozporządzenie rządu chętnie wspierała.

Hiszpania.

(Madryt spokojny. — Królowa Krystyna ma wyjechać. — Depesza telegraficzna.)

Podług depeszy z Madrytu z 1go sierpnia nakazał marszałek Espartero uprzętnąć barykady, co już po części uczyniono.

Jak słyhać, ma być generał Jose de la Concha mianowany na powrót gubernatorem wyspy Kuba.

Times donosi w liście z Madrytu z 30go lipca, że Królowa Marya Krystyna znajdowała się podtenczas jeszcze w stolicy; spodziewano się, że dopiero nazajutrz odjedzie, gdyż użyto wszelkich środków, by ją bezpiecznie i zdrowo wywieźć z Hiszpanii. Jak się domyślają, odjedzie królowa Marya Krystyna w kierunku ku granicy portugalskiej.

Monitor francuzki podaje następującą depeszę z Hiszpanii:

Irun, 4. sierpnia.

Cyrkulacya w Madrycie wraca do dawnego stanu. Miasto spokojne zupełnie.

Biura publicznego długu państwa nie są jeszcze otworzone. Zapewniają, że rząd użyje stosownych środków, by mógł wkrótce dopełnić swoich zobowiązań. (Abbl. W. Z.)

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Blizkie zamknięcie parlamentu. — Nowy uniform artylerji. — Nieufność na giełdzie amerykańskiej. — Doniesienia z Turceczyny.)

Londyn, 4. sierpnia. Podług dziennika *Globe* nastąpi zamknięcie sesji pierwszej niż ministerjum się spodziewało, mianowicie 12go sierpnia. Uczta ministerjalna w Greenwich odbędzie się w przyszłą środę.

Zmiana uniformu artylerji jest już uchwalona. Artylerzyści otrzymają niebieskie surduty z dwoma rzędami guzików, czerwone kołnierze, niebieskie wyłogi u rękawów z złotymi wypustkami. Epoletów wcale niebędą nosić. Zamiast czaka będzie lekki hełm kastrowy z mosiężnymi ozdobami i bez pióropusza.

Rząd każe budować jaknajspieszniej w Devonport 6 płaskich łodzi długości dwudziestu siedmiu stóp.

Paropływ „Dauntless“ odjeżdża w niedzielę z transportem rakiet, kul i innych materiałów strzelniczych z powrotem na morze bałtyckie; paropływ „Volcano“ odpłynął tam już wczoraj z nowym pływającym warszatem.

Listy prywatne z Nowego-Yorku skreślają smutny obraz stanu giełdy tamtejszej. Główną przyczyną tego ma być niedowierzenie każdemu, kto tylko kieruje sprawami kompanii i nieufność ta wzmacnia się coraz bardziej. Pomiedzy innymi slychać teraz, że nawet prezydent jednego z banków bostońskich sprzyniewierzył się kwotą 14.000 f. sztr. W ogóle miały tu wyjść na jaw fałszerstwa przewyższające kwotę miliona funtów szterlingów.

Z kilku uwag dziennika *Chronicle* można wnosić, że Szamyl nieprzyjął w istocie ofiarowanej mu pomocy ze strony Anglii i Francji. Dziennik ten powiada w artykule o wojnie w Azji pomiedzy innymi: „Nietylko przemocą oręza, ale także w drodze układów możnaby zrobić wiele w Kaukazyi w interesie wysokiej Porty. Mianowicie już samo pojawienie się angielskiej siły zbrojnej na azjatyckiej widowni boju wywarłoby stanowczy wpływ na postanowienia dworu perskiego, gdyż po-za krajem Szacha nauczono się już dostatecznie cenić potęgę Anglii. Jakoż mamy nadzieję, że w krótkim czasie uda nam się pozyskać zaufanie i pomoc szczepów czerkiejskich. . . .“ Wezielenie indo-angielskich oficerów do armii tureckiej zdaje się nieprzypadać do życzeń Dywanu, jak się to pokazuje z następujących słów dziennika *Chronicle*: „Wielu oficerów naszej armii indyjskiej ofiarowało rządowi ottomańskiemu swoje usługi. Trzeba namawiać Turków, ażeby ich nietylko przyjmowali, ale nawet zupełną władzą zaszczytali. Sprzymierzeni muszą używać całego wpływu swego w Konstantynopolu, by skutecznie to ważne zadanie.“

(A. B. W. Z.)

(Wiadomość z morza Bałtyckiego.)

Angielski paropływ „Nicolai I.“ przybył 3go b. m. do Gdańska po żywność dla floty angielskiej. Podług opowiadania kapitana stoi flota w liczbie 40stu okrętów u wysp alandzkich i oczekuje jeszcze tylko więcej wojska z Francji. W przejeździe spotkał „Nicolai I.“ kilka okrętów z wojskiem francuskim.

Depesze nadesłane ze Sztokholmu niewspominają nic o tem, by Bomarsund został już zdobyty; wszakże podobna do prawdy, że atak rozpoczął się już 2go lub 3go sierpnia, kiedy jak wiadomo przybył tam już generał Baraguay d'Hilliers 1. b. m.

(Abbl. W. Z.)

(Pobyt jeńców angielskich w Odesie.)

Londyn, 31. lipca. Dzisiaj nadszedł pierwszy list od jednego z wymienianych w Odesie szeregowców okrętu „Tiger“. Jest datowany z 19. na pokładzie okrętu „Trent“ i potwierdza, że liczba wymienianych wynosi 184, a pozostałych 35 ludzi. Dwaj byli pierwsi wypuszczeni na wolność, a pięciu umarło, czterech między nimi z odniesionych ran. Obchodzono się z nimi mówi korespondent, „bardzo uprzejmie“ niewymagano słowa honoru, że znouwu przeciw Rosji walczyć niebędą, a oficerowie dodani im do konwoju w Odesie najgrzeczniejsi, starali się uczynić im pobyt w Odesie tak przyjemnym, jak tylko można.

(Depesza telegraficzna.)

Londyn, 7. sierpnia, wieczór. Listy nadesłane tu parostakiem z Nowego-Yorku donoszą, że w Washingtonie ratyfikowano traktat neutralności między Rosją i Ameryką.

(L. k. a.)

Francya.

(Pismo cesarskie względem wykonywania rozkazów ogólnych.)

Paryż, 5. sierpnia. *Monitor* ogłasza następujące pismo cesarskie, które minister wojny otrzymał dla wielu przykrych wypadków wydarzonych podczas pochodu wojsk śród upałów letnich:

„Panie Marszałku! Zwracam uwagę WMPana na te smutne wypadki, jakie się wydarzają co roku o tym samym czasie, kiedy wypadnie konieczność pochodów wojskowych podczas wielkich upałów. Jeżeliby się wypadki takie przytrafiły mimo wszelkich środków ostrożności, w takim razie niemożna nikogo winić; lecz jeżeliby z gorliwości zbyticznej lub dla zbyt skrupulatnego dopełnienia rozkazu w ogólności wydanego z odległości dalekiej wystawić miano zdrowie, a nawet i życie żołnierzy na niebezpieczeństwo, natenczas wola jest Moją, ażeby komendantów spotkała ostra nagana. Przykładów nieprzytaczam, lecz w kilku okręgach wojskowych niewykonali podobno jenerałowie rozkazów ministra wojny z przynależną oględnością. Jeżeli podczas wojny stanie dowódzca korpusu, o godzinie oznaczonej na wytkniętem mu naprzód miejscu, natenczas zasługuje na wszelką pochwałę, chociażby podczas marszu zostawił połowę swych żołnierzy na drodze, gdyż w takim razie przeważa interes strategiczny; inaczej zaś rzecz się ma w czasie pokoju, gdyż wtenczas jest to najpierwszym obowiązkiem dowódcy dbać o swoich żołnierzy, i wi,

nić jaknajpilniej tego wszystkiego unikać, co by życie ich wystawiało niepotrzebnie na niebezpieczeństwo. Upraszam więc WMPana o wydanie okólnika do komendantów okręgów wojskowych, i o polecenie im wszelkich środków ostrożności, któreby wypadków takich na przyszłość niedopuszczyły. Bóg niechaj Cię Panie Marszałku zachowa w świętej swej opiece. Dan w Biaritz 1. sierpnia 1854. — Napoleon.

(Sesye departamentów. — Pobyt Cesarstwa w Biaritz.)

Paryż, 4. sierpnia. Dekret cesarski mianuje prezydentów, wiceprezydentów i sekretarzy jenerałych rad departamentowych dla sesji w roku 1854.

Monitor donosi, że klimat i kąpiele w Biaritz wywarły bardzo pomyślny wpływ na zdrowie Jej Ces. Mości; wczoraj robili Ich M. Cesarstwo wycieczkę do Saint-Jean de Luz. Hrabina Montijo bawi od dwóch dni w Biaritz.

(Abbl. W. Z.)

(Wiadomości bieżące. — Kompania zajmująca się oświetleniem miasta. — Ohozy. — Stowarzyszenie regeneracyi. — Rozkaz króla Kamehamea III.)

Paryż, 3. sierpnia. Tutejsza rada komunalna potwierdziła po długiej naradzie, połączenie wszystkich kompanii gazowych, w jedną. Towarzystwa, które miały jeszcze na lat dziesięć zapewniony osobny przywilej, rzekły się osobistych korzyści dla miasta i osób prywatnych. Zniżają swoje ceny i dopłacają pewnym tytułem jeszcze znaczne sumy. Nowa kompania obowiązuje się także, zastosować bez wynagrodzenia tak przy oświetleniu ulic jakoteż domów te wydoskonalone środki, których z doświadczenia wiadomo że służą dla zdrowia i oszczędności przed innymi używanymi potąd. Następnie obowiązuje się zmniejszać swe ceny w stosunku do przedsięwziętychlepszeń. Nakoniec postanowiono kontraktem, że jeżeliby wynaleziono inny sposób oświetlania niż gazem, w czemkolwiekby jego materiał zależał, może miasto wejść w układy z nowym towarzystwem niepotrzebując wynagradzać towarzystwa terażniejszego.

Rozkazano już otwarcie obozu południowego. Najprzód będą sięgnięte tylko dwa pułki niedaleko Aix na komunalnym okręgu w Cabries; potem nadejdą inne. Kompania inżynierów z Montpellier przybyła już na miejsce z materiałem i narzędziami dla urządzenia obozu. Również nakazano zebranie się trzeciego korpusu obozu północnego. Cała dywizya kawaleryi wyruszyła z Luneville do Boulogne.

Sąd policyi poprawczej w Beaune skazał członków tajnego związku, zwanego „Stowarzyszeniem regeneracyi“, po większej części młodych ludzi na rozmaite kary, a 23 letniego prezydenta Charreau na 3 miesięczne więzienie i zapłacenie pieniężnej kary 200 franków.

W ulicy Ponthier odkryto fabrykę prochu; policya zabrała proch i narzędzia, ale osoby uczestniczące uniknęły tajnym wychodem.

Dwóch prefektów w południowym departamencie otrzymało od ministra spraw wewnętrznych surową nagana, że w dwóch dziennikach swego departamentu pozwolili wydrukować dosłowną osnowę buntowniczego plakatu, który w różnych miastach był przyklejony.

Od dwóch dni ustala tu cokolwiek cholera. Po departamentach, w których się sroży, musieli prefekci ukarać złożeniem z urzędu albo suspensyą niepomyślnych na swój obowiązek urzędników, którzy opuścili swe stanowiska.

Do dziennika *Moniteur* donoszą z Aten pod dniem 22. lipca, że naczelnik tych greckich korsarzy, którzy w pobliżu wyspy Andros zabili załogę francuskiej golety Harriet, był indagowany na pokładzie francuskiej parowej korwety Chaptal i wyznał zupełnie namierną zbrodnię.

Kamehamea III. wydał proklamacyę, w której ogłosił neutralność Hawajskiego Archipelagu podczas terażniejszej wojny i zakazał swoim poddanym uzbrajać okręta korsarskie pod karą postąpienia z nimi jako z korsarzami morskimi.

Szwajcarya.

Berna, 2. sierpnia. Król angielska ambasada przy federacyi szwajcarskiej przesłała radzie federacyjnej notę z d. 20. lipca, w której rząd angielski wyraził nadzieję, że ze względu na neutralność Szwajcaryi nie znajdzie rosyjska pożyczka państwa poparcia na placach pieniężnych Szwajcaryi.

(Abbl. W. Z.)

Włochy.

(Doniesienia o choleryze we Włoszech.)

Turyń, 4. sierpnia. Do dnia 2. sierpnia zaszło w Genuy na cholere 1588 osób; umarło 656.

Rzym, 3. sierpnia. Podług doniesień *Gazz. di Romo* wydarzyło się w Neapolu od 27. do 28. z. m. 154 wypadków cholery, z których 80 zakończyły się śmiercią.

Gazz. di Genov. powiada o stanie cholery w Neapolu: Słabość ta wybuchła tam zaraz z początku w nader niepokojącym stopniu i ogarnęła całe miasto, a osobliwie brudne i biedniejsze dzielnice miasta, Porto, Mercato, Vicaria i Pendino. Podług doniesienia sardyńskiego konzula w Neapolu zaszło zaraz na drugi dzień po wybuchnięciu tej słabości 120 osób, z których 72 umarło.

(Abbl. W. Z.)

Niemce.

Mnichów, 4. sierpnia. C. k. austriacki poseł i pełnomocny minister hrabia Apponyi, powrócił tu znouwu z Ischl, dokąd się był udał na przyjęcie Ich Mości Cesarza i Cesarzowej. (*Neue Münch. Z.*)

Rosya.

(Pomnik Iwanowi Turczanowskiemu. — Korpus Orenburski. — Most łyżwowy pod Modlinem.)

Gazeta Wiedeńska z d. 5. sierpnia donosi z Petersburga: Major Iwan Turczanowski, komendant batalionu Erywańskiego pułku karabinierów, który nosi nazwę wielkiego księcia następcy tronu, poległ dnia 19. listopada 1853 (st. st.), przeszyty trzema kulami, na czele batalionu, w bitwie przeciw Turkom, na wzgórzach Basz-Kadik-Lars, podczas szturm na nieprzyjacielską baterję, na którą się najpierwszy rzucił. Ostatnie jego słowo było: „Naprzód moje dzieci!“ Wielki książę następcą tronu jako szef wojskowych zakładów naukowych rozkazał w pamięci poświęcenia wyryć nazwisko jego na czarnej marmurowej tablicy w kościele pierwszego korpusu kadetów.

Według wiadomości z 22. lipca ruszył w pochód korpus Orenburski. Fortece Aralsk, Uralsk, Orenburg, forteca Perowski nr. 1, 2 i 3 następnie fortece w Karatabuk i Nowo Petrowski pociągnięte są pod ścisłą inspekcję, załogi częścią wzmocnione, częścią zluzowane i innymi zastąpione. Również część tego korpusu mogłaby w potrzebie wystąpić na zachodniej widowni boju, skoro się w dostatecznej masie zbierze potrzebna liczba nieregularnych formacji.

Magistrat Warszawski ogłosił pod dniem 27. lipca, że przy twierdzy Nowo-Georgiewsk (Modlin) jest teraz zbudowany most łyżwowy i podał do wiadomości przepisy, jakie mają w tej mierze przestrzegać statki płynące tamtędy Wisłą.

Turcyja.

(Nota Reszyl Baszy do ministrów Anglii i Francji w sprawie greckiego powstania.)

Osservatore triestino zawiera z Konstantynopola następującą notę, tureckiego ministra spraw zewnętrznych wydaną do posłów Anglii i Francji: Udowodniono niestety, że wielu Greków w czasie zupełnego pokoju między wysoką portą i rządem heleńskim, zbrojnie napadli pograniczne kraje Turcyi, chociaż ani Porta ani jej poddani nigdy niedali najmniejszego powodu. Rząd Sułtana Jego Mości nie płacąc odwetem przez konfiskatę greckich okrętów w swoich portach i na swych wodach i chociaż mógł wypowiedzieć wojnę Grecyi, poprzestał jedynie na zerwaniu stosunków z owym państwem. Wysoka Porta, ożywiona zawsze samem uczuciem umiarkowania, pragnie teraz dać tego nowy dowód, a to rozporządzeniem na korzyść Grecyi i pospiesza zawiadomić o tem oba wysokie dwory Anglii i Francji w tej nadziei, że oceniając je w swojej wysokiej sprawiedliwości, chętnie użyją swego dobroczynnego wpływu u heleńskiego rządu, ażeby go nakłonić do przyjęcia warunków, pod którymi wykonanie nowych przepisów nastąpić mogło.

Zważywszy, iż nowe ministerjum greckie oświadcza, że chce przybrać system pojednania i słuszości; zważywszy następnie, iż mieszkający wysp heleńskiego państwa, którzy się żegluga i handlem zajmują, ganili powiększej części gwałtowne i niegodziwe postępowania ze strony greckiego państwa:

1. chce rząd Jego ces. Mości Sułtana odpowiedzieć wspaniałomyślną zyczliwością przeto, że pozwala nanowo ale tylko tymczasowo i pod warunkami żeglować po wodach otomańskiego państwa, zawijając do ich portów i handel w nich prowadzić.

2. Ponieważ jednak w teraźniejszym składzie rzeczy jeszcze nie mogą być przywrócone dyplomatyczne stosunki między oboma państwami, równie jak stosunki handlowe, tak też nie może być pozwolone co się tyczy sądownictwa heleńskich kupców i poddanych zaprowadzenie nanowo greckich konzulów i agentów w państwie otomańskim, zatem greckie okręta handlowe, jeżeli chcą być uczestnikami nowych przyzwoleń, muszą się tymczasowo poddać sądownictwu wysokiej Porty.

3. Prowizoryczna koncesya, o którą chodzi, jest także tylko pod warunkiem pozwolona że Grecya przyzna potrzebę zadosyć uczynienia, równie jak indemnizacyę za straty i szkody, jakie w. Porta poniosła z heleńskiego napadu, tak przez spustoszenie znacznych prowincyi, jako: Janiny, Trikali, jak przez szkody i bezprawia, jakich się dopuszczono na osobach i dobrach mieszkańców owych prowincyi, nakoniec przez uszczerbek, jakiego doznały ces. finanse w publicznych dochodach, równie jak z przyczyny kosztownych środków obrony, które przedsięwziąć musiano.

4. Wysoka Porta ma prawo żądać, ażeby to wynagrodzenie przynajmniej w zasadzie było uznane, i żeby równocześnie dano rękojmię przeciw ponowieniu gwałtownych i niesprawiedliwych napadów, na które uskarżać się musiała. Ale jeżeli heleński rząd będzie się wzbraniał uznać sprawiedliwych pretensyi wysokiej porty w przeciągu dwóch miesięcy rachując od dnia dzisiejszego, natenczas będzie koncesya nadana greckim handlującym okrętom cofnięta.

Ponieważ nie wątpię, że wysokie dwory Anglii i Francji będą zaspokojone rozporządzeniami wydanymi przez otomański rząd w szczerem życzeniu unikania wszelkiej pobudki do nieporozumienia między nim a Grecyą, przeto jestem posłuszny rozkazom Sułtana Jego Mości, komunikując je obudwu ambasdom i mam przytem sposobność i t. d.

Podpis. Reszyl.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 9. sierpnia. Litogr. koresp. austr. pisze: Według doniesień z Konstantynopola z d. 3. b. m. miało dwanaście angielskich i ośm francuskich parostatków przedsięwziąć rekognoskowanie wybrzeża greckiego. Wszystkie znajdujące się w Stambule angielsko-francuskie okręta wysłano do Warny. Admirał Boxer będzie kierować transportami do wyładowania. — Okręta „Spitfirn“ i „Vesuvius“ zniszczyły zupełnie wieś Sulinę; została tylko latarnia morska i kościół. Porucznik Szamyla przybył do Konstantynopola z 60 przewodzcami Czerkiesów i 40 jeńcami rosyjskimi. Do Tyflis przybyły z Moskwy 4 rosyjskie pułki piechoty i 2 pułki dragonów, tudzież 20 dział. W Amazyi zniszczył pożar 700 domów i 2 meczety.

Konstantynopol, 30. lipca. Przedwczoraj odpłynęła eskadra turecka na czarne morze z łodziami płaskimi do wysadzenia na ląd kawaleryi i zaprzęgów armatnich. Odesa obrona na leże zimowe ma być wzięta.

— Według doniesień z Bukaresztu z d. 3. i 4. b. m. widziano tylko pojedynczych pozostałych Rosyan w Bukareszcie. Rosyjska flotyła dunajska składająca się z 14 parostatków i 64 łodzi kanonierskich z 290 działami, stanęła częścią w Ismaile częścią w Gałaczu. Cofająca się armia rosyjska idzie po większej części drogami bocznymi, gdyż główne gościńce zajęte są całkiem wozami transportowymi. — Siła ustawionych wzdłuż Dunaju wojsk tureckich wynosi blisko 85.000 ludzi. Wiadomość o mającem nastąpić cofnięciu się Rosyan za Prut, obiegała już w Bukareszcie chociaż w niepewnej formie, i przyjęto ją z powszechną radością.

Smyrna, 2. sierpnia. Cholera już prawie zgasła. Angielsko-francuskie okręta krążące pojmaly pod Samos ośm korsarzy, a między nimi trzech ostawionych przywódców Conduri.

Ateny, 4. sierpnia. Program ministra Maurokordatos przyrzeka zachowanie prerogatyw królewskich i praw narodu.

Trebizonda, 20. lipca. Znowu wysłano wojska i działa do Batum i do Czerkiesyi.

Nyborg, 9. sierpnia. Francuski okręt liniowy i fregata parowa przejeżdżały od strony północnej ku południowej.

Kopenhaga, 8. sierpnia. Według dziennika „Dagbladet“ ma sejm być zwołany równocześnie z radą państwa. Minister sprawiedliwości wytoczył znowu kilka procesów w sprawie prasy. Kanonada pod Degerby trwała jeszcze d. 3. wieczór.

Wiadomości handlowe.

(O galicyjskich surowych produktach.)

Lwów, 8. sierpnia. Pomyślnie wiadomości o zbiorach tegorocznych, zniżyły w ogóle cenę zboża.

Zboże notują za korzec według gatunku: pszenicy 9¹/₂—10r.; żyta 8³/₄r.; jęczmienia 7—8r.; owsa 7¹/₅r.; prosa 12—14¹/₂r. Okowita; 30 stopniowa za garniec 1r.33k.—1r.36k. transyto.

Łój; niższe aży sprawiło że spadły ceny. Notują Lwowski łój w krąkach a rosyjski w beczech, pierwszego gatunku po 36³/₄—37r. cetnar.

Konopie; nowych konopi jeszcze niema, zasoby prawie całkiem rozkupiono; dopytywanie się dla obwodów zachodnich częste. Konopie mieszane według gatunku 20—22r.; sortowane najprzedniejsze w paczkach 24r.; ordynaryjne 12—12¹/₂r. za cetnar.

Kmin czysty zaczął się ceną po 16r. za cetnar i poszedł w górę na 18r.

Kopr najprzedniejszy zielony po 9—10r. za cetnar, średni 8r.

Potaż przy zmniejszonych zasobach trzyma się w cenie. Potaż z drzewa: Bukowiński biały pierwszego gatunku po 14—14¹/₄r. za cetnar; potaż z słomy jasno-błękitny pierwszego gatunku po 11—11¹/₄r. za cetnar.

Miód ma dobry zbiór w tym roku tak co do gatunku jak ilości, surowy miód z woszczynami zaczął się po 20r. za cetnar netto.

Wosk przedni jasno-żółty po 108—112r. za cetnar; wosk wiejski po 105—108r.

Ładunki według różnicy towarów i artykułów za cetnar spróco: Ze Lwowa do Białej 4—4¹/₄r.; Bochni 3³/₄—4r.; Bojanowa 4¹/₂—4³/₄r.; Wrocławia 6r.; Brodów 1r.—1¹/₂r.; Berna 5¹/₄—5¹/₂r.; Czerniowiec 4r.; Czortkowa 3r.; Kołomyi 3³/₄r.; Krakowa 4r.; Lipnika 4³/₄—5r.; Pesztu 7r.; Pragi 6r.—6¹/₂r.; Rzeszowa 2¹/₂r.; Sinoutz 4¹/₂—4³/₄r.; Stanisławowa 2¹/₂r.; Tarnopola 2r.; Tarnowa 3¹/₄—3¹/₂r.; Opawy 5r.; Wiednia 6—6¹/₂r.

(Ceny targowe w obwodzie samborskim.)

Sambor, 5. sierpnia. Według doniesień handlowych sprzedawano w drugiej połowie lipca na targach w Samborze, Drohobyczy i Komarnie w przecięciu korzec pszenicy 11r.52k.—12r.4k.—10r.44k.; żyta 10r.42k.—10r.8k.—8r.52k.; jęczmienia 8r.18k.—7r.44k.—6r.24k.; owsa 7r.36k.—8r.4k.—6r.24k.; hreczki 0—8r.40k.—7r.12k.; kukurudzy 8r.12k.—8r.12k.—9r.12k. Kartofli 6r.12k.—2r.12k.—0. Cetnar siana po 1r.—57¹/₂k.—1r. Za sąg drzewa twardego płacono 5r.—5r.12k.—7r., miękkiego 4r.—4r.—5r. Za funt mięsa wołowego płacono 4k.—3³/₅k.—4k. i garniec okowity 2r.—2r.14²/₅k.—2r.24k. m. k. Wełny i nasienia konieca nie było w handlu.

Kurs lwowski.

Dnia 11. sierpnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	42	5	46
Dukat cesarski	5	49	5	52
Półimperyal zł. rosyjski	10	1	10	3
Rubel srebrny rosyjski	1	55 ¹ / ₂	1	56 ¹ / ₂
Talar pruski	1	52	1	54
Polski kurant i pięćzłotówka	1	24	1	25
Galicyjskie listy zastawne za 100 zr.	91	55	92	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 11. sierpnia 1854.

		złr.	kr.
Kupiono przez kuponów 100 po	m. k.	92	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	92	30
Dawano „ „ za 100	„ „	—	—
Zadano „ „ za 100	„ „	—	—

Wiedeński kurs papierów.

	Dnia 8. sierpnia.	w przecięciu
Obligacje długu państwa	5% za sto 84 ³ / ₈ 1/2 5/8 3/4 13/16	84 1/2
detto z r. 1851 serya B.	5% „ —	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5% „ —	—
Obligacje długu państwa	4 1/2% „ 74	74
detto „ „ „	4% „ 66 ³ / ₈	66 ³ / ₈
detto z r. 1850 z wypłatą	4% „ —	—
detto „ „ „	3% „ —	—
detto „ „ „	2 1/2% „ —	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„ —	—
detto „ „ z r. 1839	„ 125 ³ / ₈	125 ³ / ₈
detto „ „ z r. 1854	„ 88 1/2 9/16 3/8	88 ⁹ / ₁₆
Obl. wiedeński miejskiego banku	2 1/2% „ —	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5% „ —	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5% „ —	—
detto krajów koron.	5% „ —	—
Akcy bankowe	1256	1256
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	485	485
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	1710	1710
Akcy kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. 585 586	—	586
Akcy austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	557 1/2	557 1/2
Galicyski listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

	Dnia 8. sierpnia.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	103	103 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	123 ⁷ / ₈ 124 124 1/4 1/2 124 1/2	124 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	123 1/2 1/2 l.	123 1/2 3 m.
Genoa za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	91 5/8 1/2 l.	91 5/8 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12.4 5 5 1/2 7 5 5 l.	12.5 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	122 1/2 1/4 122 122 l.	122 1/2 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	146 1/4 146 145 7/8 3/4 146 l.	146 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	223	— 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	— W.	— Agio.
Ducaten al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 102 1/2. — Augsburg 123 1/4. — Frankfurt 123 1/4. — Hamburg 91. — Liwna —. — Londyn 12.2 l. — Medyolan 121. — Paryż 145.
 Obligacje długu państwa 5% 84 7/8 — 85. Detto S. B. 5% 96 — 96 1/2.
 Detto 4 1/2% 74 — 74 1/8. Detto 4% 68 1/4 — 68 1/2. Detto z r. 1850 z wypłatą 4%.

KRONIKA.

Gazeta Wiedeńska z d. 8. sierpnia pisze: Tu i ówdzie rozeszła się między publicznością pogłoska, że dyrekcya pierwszej austriackiej kasy oszczędności, zamierza ograniczenie wypłat stronom, jakoby dlatego, iż wkładki interesantów użyte być mają na pokrycie sumy miliona złr. m. k. subskrybowanej ze strony kasy oszczędności na pożyczkę narodową. Możemy zapewnić z niezawodnego źródła, że pogłoska ta jest zupełnie bezzasadna, że wypłaty odbywają się równie jak dotychczas punktualnie bez zwłoki i ograniczenia i że subskrybowany milion nie może mieć najmniejszego wpływu ścieśniającego na tok bieżących interesów kasy, gdyż suma powyższa nie jest wzięta z kapitałów stron wkładających lecz z osobnego własnego majątku zakładu, który wynosi przeszło dwa miliony, pozostaje się więc jeszcze więcej jak milion do dyspozycji na wypadki nadzwyczajne.

— Gazeta Tryestyńska pisze: „Śród rozgłosnych na cały świat wypadków tegoczesnych nie należy zapominać o dziele cichem a pożytecznem, które mimo rozmaitych trudności postępowało w należyłym porządku, i teraz przywiedzione do końca zdumiewa świat swoim ogromem. Dokonanie więc dzieła tego zasługuje na wdzięczność i podziwienie współczesnych daleko więcej, niż wszelkie usiłowania nie przynoszące prócz sławy — może jeszcze niepewnej, żadnego dla ludzkości pożytku, gdy tymczasem sława prawdziwie zasłużona powinna być nagrodą prac wzniosłych, wytrwałych i całej ludzkości pożytecznych. Takim dziełem jest kolej żelazna przez górę Semmering, a ci co się przyczynili do jej założenia pod egidą wspaniałego Monarchy, zjednali sobie tem dziełem pamięć wiekopomną. Wielu z nich miało szczęście obchodzić uroczystość otworzenia kolei pomienionej łączącej teraz morze bałtyckie z adryatykiem, lecz o nieobecnym i głównym promotorze tego dzieła, o baronie Brucku, nie zapomniano bynajmniej, i oddawano mu przy tej sposobności cześć przynależną.

— C. k. wojskowy instytut geograficzny wydaje teraz mapę gościńców wojennych w Rosyi. Mapa ta składała się z 16stu kart rozmiaru: 1 cal wiedeński = 5 milom jeograficznym, i obejmuje całą Rosyę europejską, części Szwecyi, Prus, Austrii, Turcyi i Persyi. Gościńce poznaczane są podług najnowszych dat statystycznych. Cena tej mapy wynosi 14 złr. m. k.

— Gazeta Wiedeńska ogłasza regulamin zapowiedzianej na rok 1855 po-

89 — 89 1/4. Detto z r. 1852 4% 86 — 87. Detto 3% 52 1/2 — 52 3/4. Detto 2 1/2% 41 3/4 — 42. Detto 1% 17 — 17 1/4. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 80 1/2 — 81. Detto z krajów kor. 5% 78 — 78 1/4. Pożyczka z r. 1834 2 1/4 — 2 1/8. Detto z r. 1839 125 3/8 — 125 7/8. Detto z 1854 89 1/4 — 89 3/8. Oblig. bank. 2 1/2% 55 1/2 — 56 1/2. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 96 — 98. Akc. bank. z ujma 1262 — 1264. Detto bez ujmy 1046 — 1048. Akcy bankowe now. wydania 1000 — 1001. Akcy banku eskomp. 97 — 97 1/4. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 172 5/8 — 170 3/4. Wiedeń.-Rabskie 80 1/2 — 81. Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej 278 — 281. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 15 — 20. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko-Neusztadzkiej 60 1/4 — 60 3/4. Detto żeglugi parowej 587 — 588. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 569 — 571. Detto Lloyd'a 555 — 558. Detto młyna parowego wiedeński. 131 — 132. Renty Como 13 5/8 — 13 3/4. Esterhazego losy na 40 złr. 84 — 84 1/2. Windischgrätz losy 28 3/4 — 29. Waldsteina losy 28 1/2 — 28 3/4. Keglevicha losy 10 3/8 — 10 1/2. Cesarskich ważnych dukatów Agio 28 — 28 1/4.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeńskiej d. 9. sierpnia o pół do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stepowanych agio 28 1/4. Ces. dukatów obrączkowych agio 27 3/4. Ros. imperyały 9.56. Srebra agio 24 gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11. sierpnia.

Obligacje długu państwa 5% 84 3/4; 4 1/2% —; 4% 66 1/2; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —; 2 1/2% —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 126 3/8. Wiedeński bank. —. Akcy bank. 1285. Akcy kolei półn. 1735. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 585. Lloyd —. Galic. l. z. w. Wiedniu —. Akcy niższo-aust. Towarzystwa eskomp. 500 złr. 485 złr.

Amsterdam l. 2. m. 102. Augsburg 122 7/8 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 122 l. 2. m. Hamburg 90 3/8 l. 2. m. Liwna — p. 2. m. Londyn 11.58 l. 1. 3. m. Medyolan 120 1/2 l. Marsylia — l. Paryż 144 5/8 l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indemn. 79 3/8. Pożyczka z roku 1854 89 1/16.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1.1 sierpnia.

Hr. Karnicki Felix, z Roguźna. — P. Nahojewski Antoni, z Czernicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 11 4	+ 11°	+ 17°	zachodni	pochmurno
2 god. pop.	27 11 7	+ 17°	+ 11°	„	pogoda
10 god. wie.	27 11 6	+ 13°	—	„	„

TEATR.

Dzisiaj: Przedst. niem. „Der Ball zu Ellerbrunn.“

Jutro: „Der Hutmacher und Strumpfwirker.“ Komedia niemiecka.

wszecnej wystawy przemysłowej w Paryżu. Wystawa ta zacznie się 1go maja a skończy ostatniego października, i będzie zostawać pod kierunkiem i dozorem komisji cesarskiej. Zagraniczne rządy otrzymały zaproszenie, by utwarzały osobne komitety dla wyboru, oceniania i przesłania wyrobów swych poddanych. Spisy przypuszczonych uczestników wystawy mają być do 30. listopada r. b. przesłane komisji cesarskiej w Paryżu. Do wystawy tej przypuszczone są wszelkie wyroby agronomii, przemysłu i sztuk i będą przyjmowane od 15go stycznia 1855 aż do 15go marca. Artykuły rękodzielnicze mogą być przysyłane aż do 15go kwietnia, ciężkie jednakże i wiele miejsca zajmujące przedmioty muszą być nadesłane najdalej do końca lutego.

— Z Londynu piszą pod dniem 31. sierpnia: O skutkach bitu Lorda Palmerstona przeciw kominom londyńskim niemożna jeszcze w tej chwili powiedzieć nic pewnego. Dziś mamy znowu mgłę z dymem i bez dymu. Wczoraj i przedwczoraj było niebo wprawdzie czyste i błękitne, ale zawczesne byłoby mniemanie, że rzadki ten fenomen zawdzięczać trzeba bitowi przeciw dymieniom kominów. Nad Tamizą — tego zaprzeczyć niemożna — jaśnieje teraz weselsze niebo, odkąd paropyły na rzecę i fabryki wzdłuż rzeki muszą polykać same kłęby swoich dymów. Rzeka otrzymała przeto odmienną niejako fizyonomię, i wybrzeża jej przedstawiają się teraz wcale inaczej; albowiem wszystkie te niezliczone komin parowe, którym niewolno już wzywać na świat czarnych dymów, wyglądają teraz jak rozstawione dla dziwo-wiska martwe poczwary. Komin, niemożący dymić, odgrywa wcale śmieszna rolę; jestto coś nadzwyczajnego, z czem jednakże chętnie każdy się oswoi, jeżeli tym sposobem będzie ochroniona atmosfera od czarnego kopcju węglanego. Ale czas rozstrzygnie najlepiej, o ile środek ten okaże się skutecznym.

Przewodnik lwowski.

— Paryżki plaster uniwersalny na wszelkie rany i wyrzuty, tudzież na nagniotki i choroby szkrofaliczne — w sklepie korzennym Karola Ferdynanda Milde w Rynku.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 32. Dodatku tygodniowego.